

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Tos/15/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120010688
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8120010688.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov Mgr. Iva Maruščáka a JUDr. Petra Tobiaša na neverejnom zasadnutí konanom dňa 16.07.2020, v trestnej veci proti odsúdenému S. L. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4, písm. b) Tr. zákona a iné, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1PP/42/2020 zo dňa 27.05.2020 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. z r u š u j e napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 415 ods. 1 Tr. por. v spojení s ust. § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák.

z a m i e t a návrh odsúdeného S. L. o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/68/2017 zo dňa 24.01.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/23/2018 zo dňa 27.09.2018 vo výmere 4 /štyroch/ rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením sp. zn. 1PP/42/2020 zo dňa 27.05.2020 Okresný súd Prešov podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák. podmienčne prepustil ods. S. L., nar. XX.XX.XXXX v F., trv. bytom H. A. Q. č. XXX, z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/68/2017 zo dňa 24.01.2018 vo výmere 4 (štyri) roky v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/23/2018 zo dňa 27.09.2018. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. odsúdenému určil skúšobnú dobu 48 (štyridsaťosem) mesiacov a súčasne nariadil probačný dohľad nad odsúdeným v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. s odkazom na § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. odsúdenému uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne o zamestnanie uchádzať. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. s odkazom na § 51 ods. 3 písm. b) Tr. zák. odsúdenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení a poučení o práve na opravný prostriedok, do zápisnice o verejnom zasadnutí podal okresný prokurátor sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil. Podmienčné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody považoval okresný prokurátor za nesprávne a prinajmenšom za predčasné. Poukázal na podmienky, na základe ktorých možno podľa zákona podmienčne prepustiť odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a na zmysel podmienčného prepustenia s tým, že tieto skutočnosti okresný súd pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody dostatočne nezohľadnil. Podľa sťažovateľa, pri posudzovaní žiadostí o podmienčné prepustenie by súd mal prihliadať na všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobu odsúdeného, na osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, na prostredie, v ktorom pred nástupom na výkon trestu odsúdený žil, na celý doterajší život, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti, pričom rozhodujúcim kritériom pri podmienčnom upustení jej tiež dosiahnutý stupeň prevýchovy odsúdeného. Ďalej okresný prokurátor poukázal na trestnú minulosť odsúdeného na to, že odsúdený má v registri trestov 4 záznamy, z ktorých

vyplýva, že je špeciálnym recidivistom vo vzťahu k trestným činom krádeže a porušovania domovej slobody, a že sa neštíti páchať ani inú závažnejšiu úmyselnú trestnú činnosť, hoci sa v niektorých prípadoch na odsúdeného hľadá ako keby nebol odsúdený, avšak je vo výkone trestu odňatia slobody už druhýkrát a opäť pre trestný čin krádeže a porušovania domovej slobody. Sťažovateľ poukázal aj na to, že pokiaľ odsúdený bol v minulosti vo výkone trestu odňatia slobody na 5 rokov a 1 mesiac, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T/100/2009 zo dňa 12.02.2010 tak, hoci bol podmiennečne prepustený dňa 06.12.2012 a v skúšobnej dobe sa dňa 22.03.2016 osvedčil, tak len niekoľko mesiacov po osvedčení sa v tejto trestnej veci spáchal ďalší trestný čin a to rovnakej povahy. Z toho podľa sťažovateľa jednoznačne vyplýva, že predchádzajúci trest pre rovnakú trestnú činnosť nemal na odsúdeného žiadny výchovný účinok a nezabránil mu páchaní ďalšej rovnakej úmyselnej trestnej činnosti. Ďalej sťažovateľ poukázal na hodnotenie ústavu na výkon trestu, kde odsúdený trest vykonáva a na to, že socializačná prognóza odsúdeného sa javí ako menej priaznivá, pričom riziko sociálneho zlyhania je stredné a že ústav konštatoval, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie. Okrem toho okresný prokurátor poukázal na to, že odsúdený po prípadnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sa mieni vrátiť do rovnakého prostredia, v ktorom žil pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, ktoré ale podľa všetkého malo na neho negatívny vplyv, pričom predchádzajúceho odsúdenia nemali na odsúdeného žiaden vplyv v smere jeho prevýchovy, musel si byť vedomý, že v prípade páchania ďalšej trestnej činnosti mu opätovne hrozí nepodmienečný trest odňatia slobody, nebral do úvahy a naďalej páchal trestnú činnosť, dokonca rovnakej povahy. Správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody je podľa sťažovateľa len výsledkom prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a nie je dôsledkom jeho skutočného polepšenia, ktoré by dávalo nádej, že v budúcnosti povedie riadny život. Podľa názoru okresného prokurátora neboli tak splnené podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody a preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a súčasne zamietol žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Na základe sťažnosti odsúdeného krajský súd v zmysle ustanovenia § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b) Tr. zák., súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v podstate tým, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, keď po štyroch nedostatkoch z obdobia väzby, ktoré neboli natoľko závažné, aby boli riešené disciplinárnym trestom, ale boli riešené v kompetencii referenta, sa odsúdený od júla 2018 nedovolennej činnosti už nedopúšťal a jeho správanie bolo na požadovanej úrovni a v súlade s ústavným poriadkom, bol preradený do diferenciačnej skupiny „B“, pričom pridelené úlohy plnil na požadovanej úrovni, autority rešpektoval, nevyvolával konflikty a pri komunikácii dodržiaval zásady slušného správania, za dobu výkonu trestu a väzby mu bola udelená jedna disciplinárna odmena, disciplinárne potrestaný nebol pričom mal zaznamenané dva kladné poznatky, posledný za plnenie zverených úloh pri zbere zemiakov, kde bol sezónne pracovne zaradený. Podľa okresného súdu napriek tomu, že odsúdený sa plánuje vrátiť do totožného prostredia, v ktorom sa nachádzal aj v čase, keď sa dopúšťal trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený, sú dôvody domnievať sa, že sa trestnej činnosti nebude dopúšťať, a že už konečne bude viesť riadny život, keď aj k svojej trestnej činnosti je kritický a prejavuje snahu po náprave a zmeniť sa, pričom v prípade skoršieho odsúdenia sa odsúdený osvedčil, teda v skúšobnej dobe bol schopný viesť riadny život a tomu, aby odsúdený viedol riadny život, môže napomôcť aj jeho brat, ktorý pracuje, teda môže byť nápomocný pri hľadaní práce pre odsúdeného. Podľa okresného súdu tak bola namieste skúšobná doba v trvaní 48 mesiacov a probačný dohľad v trvaní 2 rokov, počas ktorých bude odsúdený intenzívnejšie sledovaný a kontrolovaný v tom zmysle, či vedie riadny život, či dodržiava obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a či sa zamestnal resp. či sa o zamestnanie preukázateľne uchádzal, keďže mu uložil aj túto povinnosť, nakoľko uviedol, že trestnú činnosť páchal pod vplyvom alkoholu a

uložením povinnosti hľadať si prácu, podľa názoru okresného súdu, napomôže k tomu, aby si prostriedky na obživu získaval riadnym spôsobom.

Odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody za spolupáchateľstvo podľa § 20 Tr. zák. zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. v trvaní štyroch rokov uložený rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 2T/68/2017 zo dňa 24.01.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8To/23/2018 zo dňa 27.09.2018, pričom počas výkonu väzby bol nariadený výkon trestu odňatia slobody a po započítaní väzby pripadol začiatok výkonu trestu na 05.12.2016 s tým teda, že koniec výkonu trestu pripadne na 05.12.2020.

Vzhľadom na to, že odsúdený vykonáva trest odňatia slobody uložený aj za zločin, formálne podmienky v zmysle § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák., teda vykonanie dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody, boli splnené uplynutím dňa 05.08.2019.

Podľa nadriadeného súdu však odsúdený nesplnil podmienky materiálne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodnutie súdu o podmiennečné prepustenie v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. je totiž preukázanie toho, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie za súčasného preukázania, že sa od odsúdeného môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je nutné zhodnotiť celý doterajší život odsúdeného, včítane jeho správania pred spáchaním trestného činu, správania, ktoré viedlo k jeho spáchaniu, ako aj správania vo výkone trestu odňatia slobody. Všetky tieto okolnosti je pritom nutné posudzovať v ich vzájomných súvislostiach a nie izolovane. Len tak je totiž možné spoľahlivo posúdiť, či aktuálne správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody nie je len vonkajším prejavom jeho prispôsobenia sa prostrediu ústavu na výkon trestu, ale je výrazom skutočných zmien jeho osobnosti odôvodňujúcich nádej, že v budúcnosti povedie riadny život (primerane napr. rozhodnutie uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SR pod č. 10/1963).

Podľa odpisu registra trestov má odsúdený pred predmetným odsúdením spolu 3 záznamy, všetko aj za spáchanie obdobnej majetkovej trestnej činnosti, z toho v 2 prípadoch bolo odsúdenie zahladené. Z údajov odpisu registra trestov pritom vyplynulo aj to, že odsúdený bol, okrem predmetného odsúdenia, už jedenkrát vo výkone trestu odňatia slobody, bol z výkonu trestu odňatia slobody podmiennečne prepustený, a hoci sa v skúšobnej dobe osvedčil, stalo sa tak dňa 22.03.2016, pričom predmetnej trestnej činnosti v súvislosti s ktorou vykonáva trest odňatia slobody, z ktorého výkonu žiada podmiennečne prepustiť spáchal ešte ten istý rok. Nemožno teda prehliadnuť trestnú minulosť odsúdeného, ktorý ešte pred nástupom predmetného trestu odňatia slobody čiastočne vykonal trest odňatia slobody uložený aj za majetkovú trestnú činnosť. To nasvedčuje skutočnosti, že len čiastočný výkon trestu odňatia slobody nenaplnil účel trestu, lebo odsúdený sa krátko po pominutí hrozby výkonu zvyšku trestu znova dopustil úmyselnej majetkovej trestnej činnosti. Tieto skutočnosti kladú na jeho správanie, z hľadiska preukázania polepšenia v aktuálne vykonávanom treste odňatia slobody pochopiteľne vyššie nároky. Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Prešov zo dňa 04.05.2020, na obsah ktorej okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia podrobne poukázal, považoval krajský súd z hľadiska skúmania skutočností uvedených v § 66 Tr. zák. za potrebné uviesť, že odsúdený sa v rámci svojich povinností vyplývajúcich z požiadaviek na dodržiavanie podmienok výkonu trestu odňatia slobody síce správal vhodne a požiadavky výkonu trestu odňatia slobody dodržiaval, no hoci boli zaznamenané aj kladné poznatky o jeho správaní, tak boli zaznamenané aj záporné poznatky, a aj keď neboli zaznamenané disciplinárne previnenia, len v jednom prípade, a to za výkon činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti, bol disciplinárne odmenený, a to pochvalou, pričom sa tak navyše stalo až počas posledného roka vykonávaného trestu odňatia slobody. Skutočnosti ako dosiahnuté vzdelanie, nezamestnanosť pred výkonom trestu, identifikované závislosti, nedostatočný príjem, finančná situácia, mentálna úroveň a predchádzajúce odsúdenia a na druhej strane to, že prejavuje snahu zmeniť sa a je k spáchanému trestnému činu kritický, viedli uvedený ústav k záveru, že resocializačná prognóza sa u sťažovateľa javí ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania do budúcnosti je stredne vysoké.

Odsúdený S. L. počas doterajšieho výkonu trestu dosiahol teda len jednu disciplinárnu odmenu napriek tomu, že mal dostatok času skutočne preukázať, s ohľadom na svoju trestnú minulosť, polepšenie zodpovedajúce podmienkam vyplývajúcim z ustanovenia § 66 Tr. zák. pre kratší výkon uloženého trestu odňatia slobody. Táto skutočnosť v porovnaní s výmerou vykonávaného uloženého trestu, nasvedčuje v konfrontácii s doterajším životom odsúdeného tomu, že jeho aktuálne správanie vo výkone trestu je podľa názoru nadriadeného súdu len výsledkom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody a snahy účelovej o podmiennečné prepustenie.

Pokiaľ odsúdený odkazoval pri svojom výsluchu na svoje osobné a rodinné pomery a schopnosť robiť všetky stavebné práce, ochotu mať rodinu a zamestnať sa, návrat k svojej rodine do H. A. Q., išlo nepochybne o skutočnosti vytvárajúce predpoklady, ktoré by spolu s prejavenu ľútosťou mohli spolupôsobiť ako priaznivé faktory, no zo skutočností uvedených vyššie vyplynulo, že odsúdený doposiaľ nepreukázal vo výkone trestu až také polepšenie, ktoré by odôvodnilo až podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pritom osobné a rodinné pomery, na ktoré poukazoval vo svojej výpovedi, ho mali o to viac motivovať k preukázaniu splnenia podmienok podmiennečného prepustenia. Nadriadenému súdu nebola známa prekážka, pre ktorú odsúdený nemohol počas doterajšieho výkonu u trestu odňatia slobody dosiahnuť viac disciplinárnych odmien resp. také hodnotenie, z ktorého by vyplynulo jeho rozhodnutie v budúcnosti už trestnú činnosť nepáchať, viesť riadny život a takto sa, hoci len podmiennečne vyhnúť ďalšiemu výkonu trestu odňatia slobody.

Odsúdený síce preukázal smerovanie k tomu, že by už kratší výkon trestu mohol postačovať na jeho nápravu, no v porovnaní s jeho trestnou minulosťou, menej priaznivou resocializačnou prognózou a stredným rizikom sociálneho zlyhania, takéto jeho správanie ešte nebolo postačujúce pre jeho podmiennečné prepustenie z predmetného trestu odňatia slobody, napriek tomu, že ústav, v ktorom odsúdený vykonáva trest odňatia slobody navrhoval podmiennečné prepustenie s dohľadom.

Podľa názoru krajského súdu bola preto žiadosť odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu predmetného trestu odňatia slobody predčasná, nakoľko plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu nepreukázal dostatočné polepšenie, ktoré by odôvodnilo očakávanie, že už po kratšom výkone predmetného trestu odňatia slobody, v budúcnosti povedie riadny život. Preto napadnuté uznesenie zrušil a návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol ako nedôvodný tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.